XORAZM VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

XORAZM VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO'YICHA MA'LUMOT

2024- yil 1- iyun holatiga ko'ra
(fermer va dehqon xo'jaliklarisiz)

Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Adliya Vazirligi Davlat xizmatlari markazi ma'lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2024- yil 1- iyun holatiga viloyatimizda faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 26 289 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 22 998 ta).

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

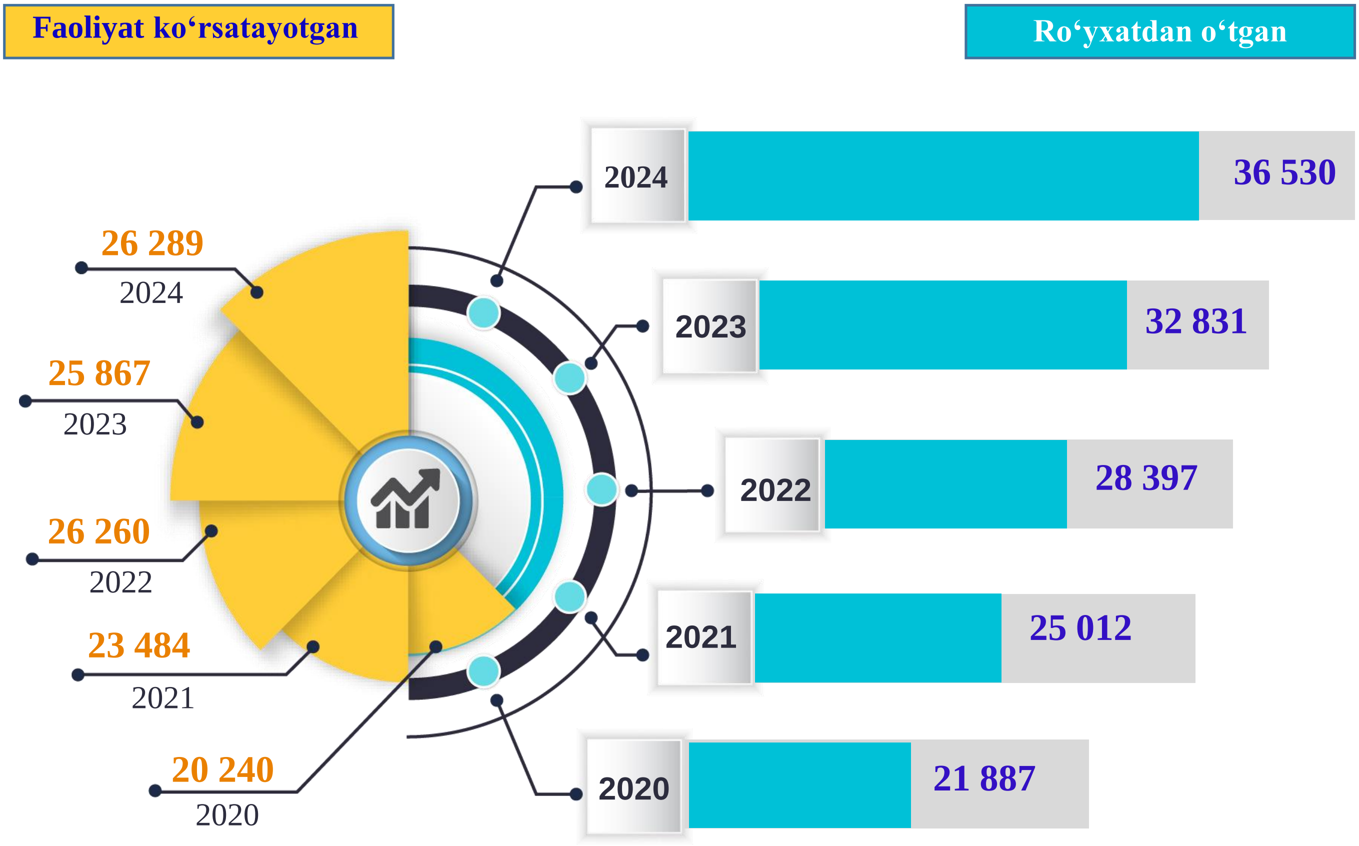

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2024- yil yanvar-may oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

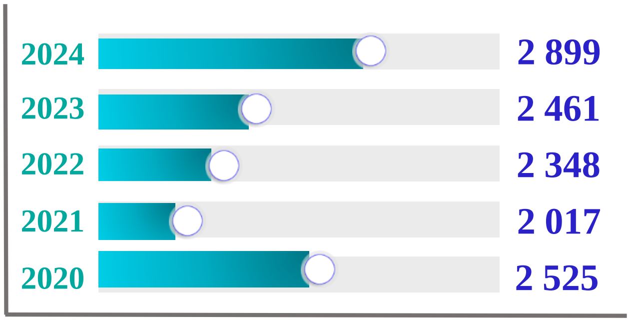

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

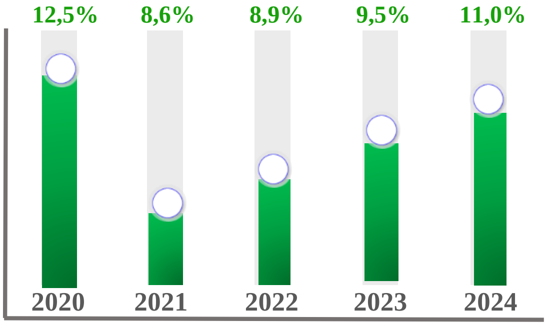

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

491
18,6%

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

701
18,2%

Sanoat

99
6,2%

Qurilish

934
10,4%

Savdo

93
9,3%

Tashish va saqlash

173
10,7%

Yashash va ovqatlanish

77
21,3%

Axborot va aloqa

30
5,0%

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

301
5,4%

Boshqa turlar

2024- yilning yanvar-may oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2021- yilning mos davriga nisbatan 882 taga ko‘payganligini ko‘rish mumkin.

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2021- yilning mos davrida nisbatan yangi tashkil etilgan ma’suliyati cheklangan jamiyatlar soni 732 taga, xususiy korxonalar - 96 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	394	7,7%
Yangiariq t.	284	17,9%
Shovot t.	283	15,7%
Urganch t.	261	9,3%
Bog‘ot t.	257	14,0%
Gurlan t.	218	13,0%
Hazorasp t.	215	13,3%
Xonqa t.	199	9,8%
Xiva t.	193	10,8%
Xiva sh.	187	9,7%
Qo‘shko‘pir t.	185	8,8%
Yangibozor t.	158	12,7%
Tuproqqal’a t.	65	9,0%

3 Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

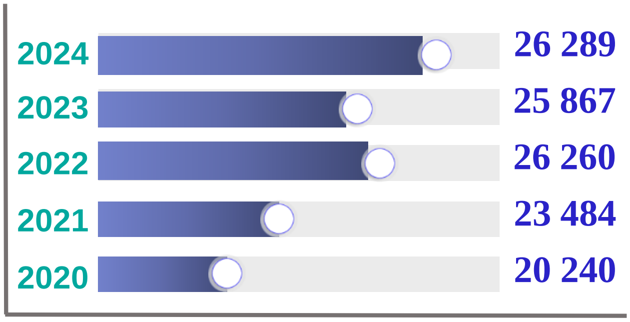

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

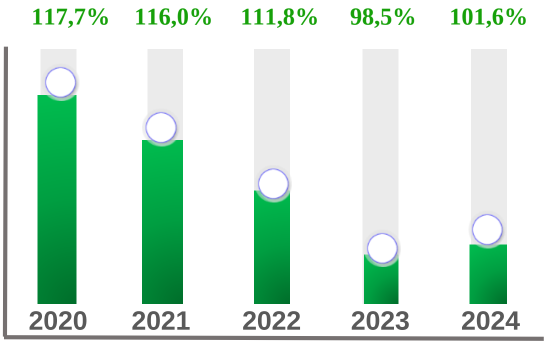

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 635

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

3 854

Sanoat

1 606

Qurilish

9 024

Savdo

999

Tashish va saqlash

1 617

Yashash va ovqatlanish

362

Axborot va aloqa

595

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

5 597

Boshqa turlar

2024- yil 1- iyun holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2020- yilning mos davriga nisbatan 6 049 taga oshganligini quyidagi sohalarda korxonalar sonining sezilarli o‘sishi bilan ifodalash mumkin: savdoda – 5 506 tadan 9 024 taga (o‘sish 3 518 ta), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida – 2 191 tadan 2 635 taga (o‘sish 444 ta), sanoatda – 3 269 tadan 3 854 taga (o‘sish 585 ta).

Hududlar kesimida

Urganch sh.	5 104	Xiva t.	1 793
Urganch t.	2 814	Gurlan t.	1 681
Qo‘shko‘pir t.	2 112	Hazorasp t.	1 622
Xonqa t.	2 032	Yangiariq t.	1 590
Xiva sh.	1 934	Yangibozor t.	1 245
Bog‘ot t.	1 839	Tuproqqal’a t.	723
Shovot t.	1 800		

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil yanvar-may oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yil	Soni
2024	2 849
2023	2 426
2022	2 281
2021	1 961
2020	2 485

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

2020	2021	2022	2023	2024
14.4%	9.6%	9.9%	10.6%	12.3%

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

491
18,8%

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

700
18,2%

Sanoat

99
6,2%

Qurilish

934
10,4%

Savdo

93
9,3%

Tashish va saqlash

172
10,7%

Yashash va ovqatlanish

77
22,3%

Axborot va aloqa

30
5,8%

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

253
9,7%

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib berish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida, yildan-yilga ularning investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2024- yilning yanvar-may oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 2 849 ta bo‘lib, shundan:

- mikrofirma va kichik korxonalar – 2 831 tani;
- yirik korxonalar - 18 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	377	8,6%	Xonqa t.	197	10,9%
Yangiariq t.	282	20,0%	Xiva t.	191	12,0%
Shovot t.	281	18,0%	Xiva sh.	186	10,5%
Bog‘ot t.	254	15,7%	Qo‘shko‘pir t.	181	9,6%
Urganch t.	253	10,0%	Yangibozor t.	155	14,4%
Gurlan t.	217	14,9%	Tuproqqal’a t.	63	10,5%
Hazorasp t.	212	15,2%			

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

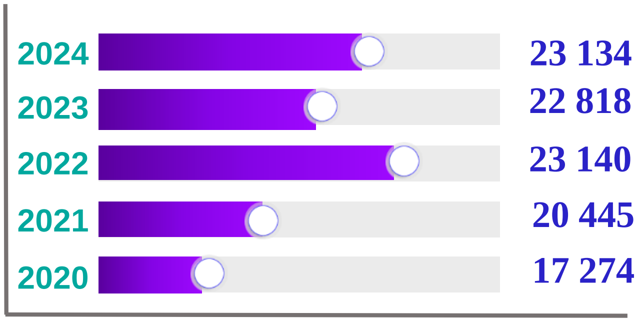

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

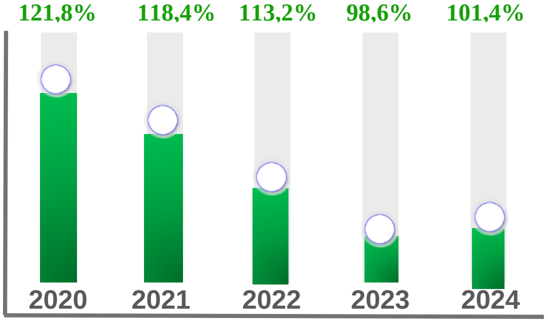

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 614 Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	3 850 Sanoat	1 588 Qurilish
9 023 Savdo	996 Tashish va saqlash	1 603 Yashash va ovqatlanish
345 Axborot va aloqa	520 Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	2 595 Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2024- yil 1- iyun holatiga 23 134 taga yetib, 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 133,9 foizni tashkil etdi (5 860 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 39,0 foiz, sanoat – 16,6 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 11,3 foiz, qurilish – 6,9 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 6,9 foiz, tashish va saqlash – 4,3 foiz, axborot va aloqa – 1,5 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 2,2 foiz, boshqa turlari – 11,2 foiz.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	4 406	Shovot t.	1 562
Urganch t.	2 537	Gurlan t.	1 460
Qo‘shko‘pir t.	1 880	Yangiariq t.	1 412
Xonqa t.	1 810	Hazorasp t.	1 397
Xiva sh.	1 779	Yangibozor t.	1 078
Bog‘ot t.	1 618	Tuproqqal’a t.	600
Xiva t.	1 595		

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil yanvar-may oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

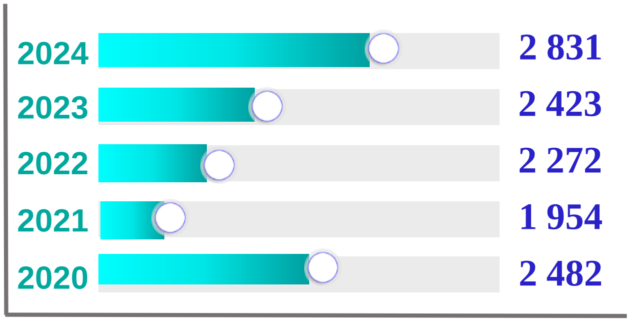

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

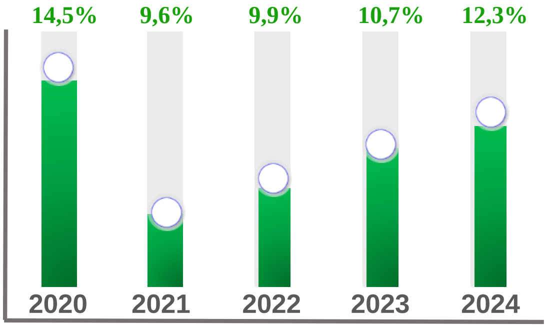

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

491
18,8%

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

700
18,4%

Sanoat

99
6,3%

Qurilish

933
10,4%

Savdo

93
9,4%

Tashish va saqlash

172
10,7%

Yashash va ovqatlanish

77
22,3%

Axborot va aloqa

30
5,8%

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

236
9,3%

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

2024- yil yanvar-may oylarida savdo sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 759 tadan 933 taga (o‘sish 174 taga), sanoatda 531 tadan 700 taga (o‘sish 169 taga), yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar 107 tadan 172 taga (o‘sish 65 taga), qurilishda – 79 tadan 99 taga (o‘sish 20 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	375	8,6%
Shovot t.	281	18,0%
Yangiariq t.	281	20,0%
Bog‘ot t.	253	15,7%
Urganch t.	251	10,0%
Gurlan t.	216	14,8%
Hazorasp t.	210	15,1%
Xonqa t.	194	10,8%
Xiva t.	191	12,0%
Xiva sh.	184	10,4%
Qo‘shko‘pir t.	177	9,5%
Yangibozor t.	155	14,4%
Tuproqqal’a t.	63	10,6%

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

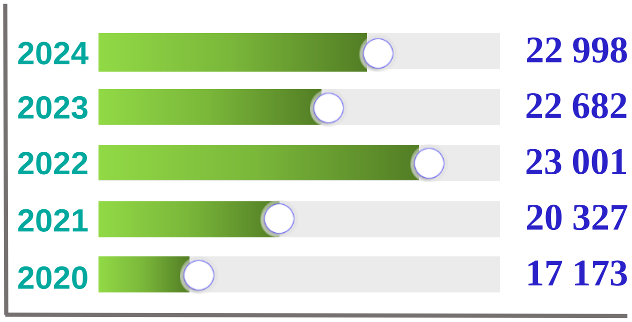

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

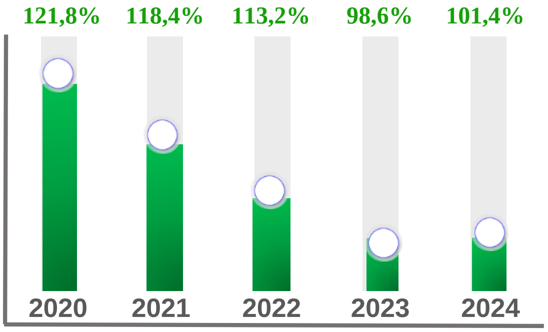

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Hududiy kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Urganch shahrida (18,9 foiz), Urganch tumani (11,0 foiz), Qo‘shko‘pir (8,1 foiz), Xiva shahri (7,7 foiz) va Xonqa (7,8 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	4 357	Shovot t.	1 558
Urganch t.	2 519	Gurlan t.	1 456
Qo‘shko‘pir t.	1 870	Yangiariq t.	1 407
Xonqa t.	1 800	Hazorasp t.	1 390
Xiva sh.	1 774	Yangibozor t.	1 073
Bog‘ot t.	1 609	Tuproqqal’a t.	595
Xiva t.	1 590		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Gurlan t.	383
Xonqa	300
Qo‘shko‘pir t.	298
Urganch t.	291
Xiva t.	227
Yangiariq t.	213
Bog‘ot t.	203
Yangibozor t.	177
Shovot t.	173
Tuproqqal’a t.	125
Hazorasp t.	91
Urganch sh.	78
Xiva sh.	76

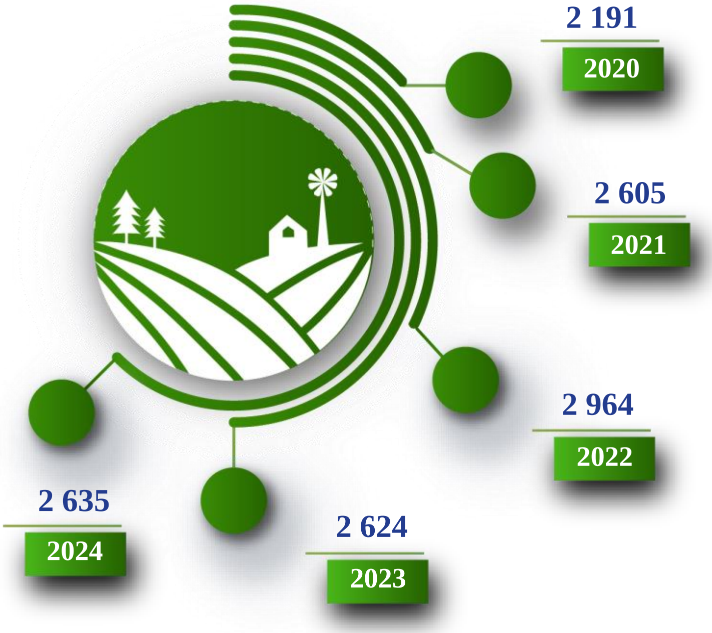

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

Baliq ovlash va akvakultura

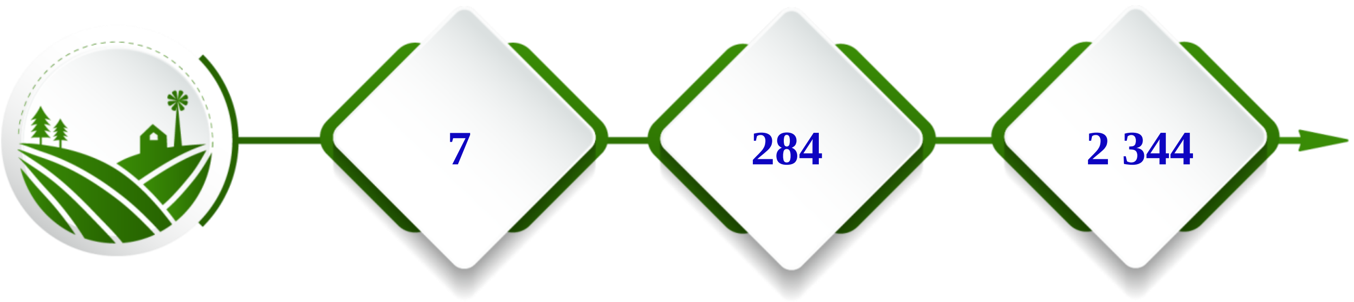

O‘rmonchilik va yog‘och tayyorlash

Dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va bu sohalarda xizmat ko‘rsatish

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	**669**
Urganch t.	**424**
Xonqa t.	**366**
Qo‘shko‘pir t.	**363**
Shovot t.	**307**
Xiva t.	**285**
Xiva sh.	**266**
Bog‘ot t.	**227**
Gurlan t.	**224**
Yangiariq t.	**211**
Hazorasp t.	**209**
Yangibozor t.	**167**
Tuproqqal’a t.	**136**

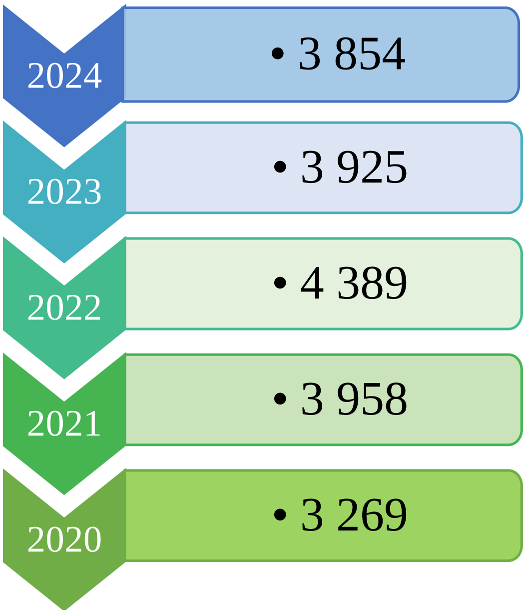

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So‘nggi besh yil ichida faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxonalari sonining o‘sish sur’ati 117,9 foizni tashkil etdi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 14,7 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 97,6 foizini ishlab chiqarish sanoati (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 97,9 foiz), 0,4 foizini tog-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o‘sish sur’ati 81,0 foiz), 1,6 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (o‘sish sur’ati 111,3 foiz) va 0,4 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (o‘sish sur’ati 212,5 foiz) tashkil etgan.

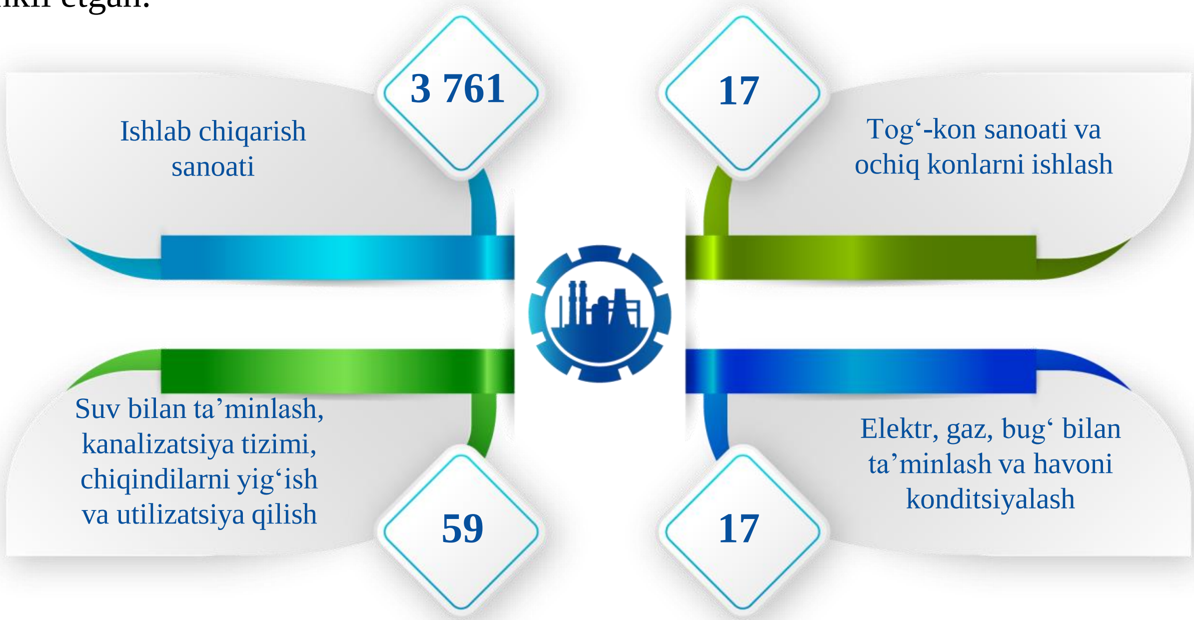

Qurilish faoliyati bilan shug'ullanayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar

2024- yil 1- iyun holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	357
Xiva t.	199
Urganch t.	197
Qo'shko'pir t.	159
Xiva sh.	159
Xonqa t.	104
Yangiariq t.	93
Shovot t.	78
Hazorasp t.	64
Yangibozor t.	57
Gurlan t.	55
Bog'ot t	52
Tuproqqal'a t.	32

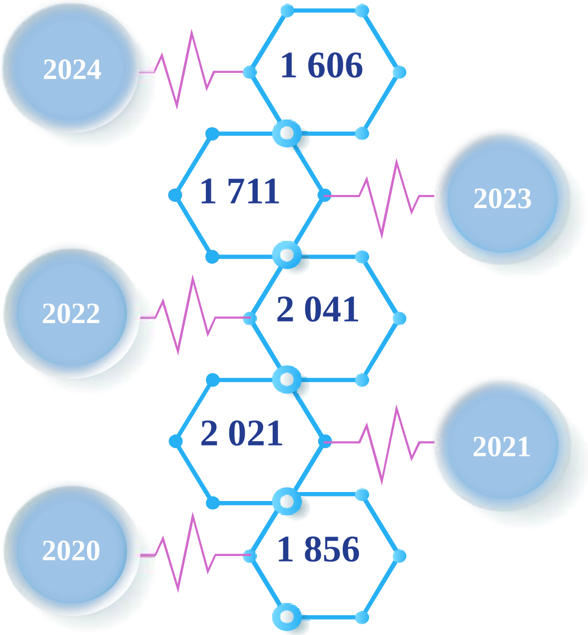

Qurilish sohasining yo'nalishlari bo'yicha o'tkazilgan tahlil shuni ko'rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo'nalishi 55,3 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 93,4 foizni;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo'nalishi 21,4 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 103,9 foizni;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo'nalishi 23,3 foiz ulushni va 87,2 foiz o'sish sur'atini tashkil etdi.

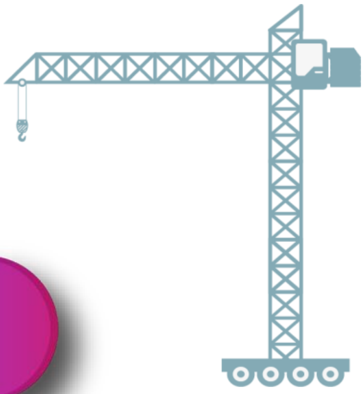

343 Fuqarolik obyektlarini qurish

374 Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari

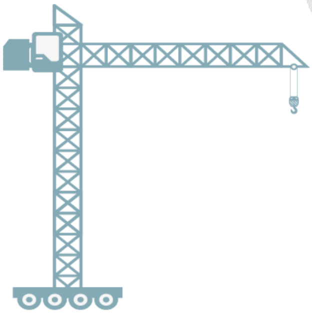

889 Bino va inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	1 642
Urganch t.	1 007
Bog‘ot t.	800
Xiva sh.	687
Qo‘shko‘pir t.	677
Shovot t	655
Hazorasp t.	641
Yangiariq t.	595
Xonqa t	583
Xiva t.	582
Gurlan t.	509
Yangibozor t.	444
Tuproqqal’a t	202

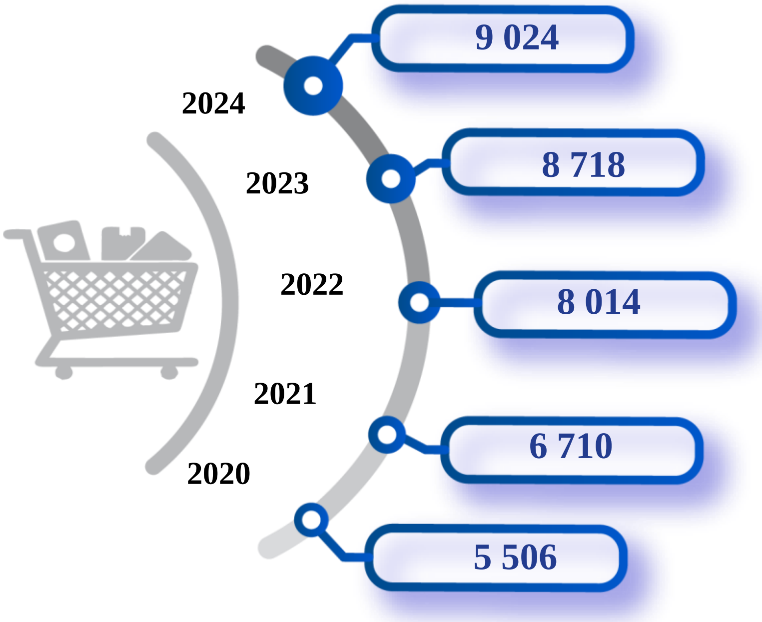

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 9 006 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 63,0 foiz ulushni tashkil etgan bo‘lib, o‘tgan yilning mos davri bilan solishtirilganda o‘sish sur’ati 98,5 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishi 23,7 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 106,6 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishi 13,3 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 127,4 foizni tashkil etdi.

1 203
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

2 134
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

5 687
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	384
Xiva sh.	268
Urganch t.	170
Xonqa t.	105
Shovot t.	105
Gurlan t	86
Qo‘shko‘pir t.	82
Yangiariq t.	81
Bog‘ot t.	79
Xiva t.	77
Yangibozor t.	75
Hazorasp t.	63
Tuproqqal’a t.	42

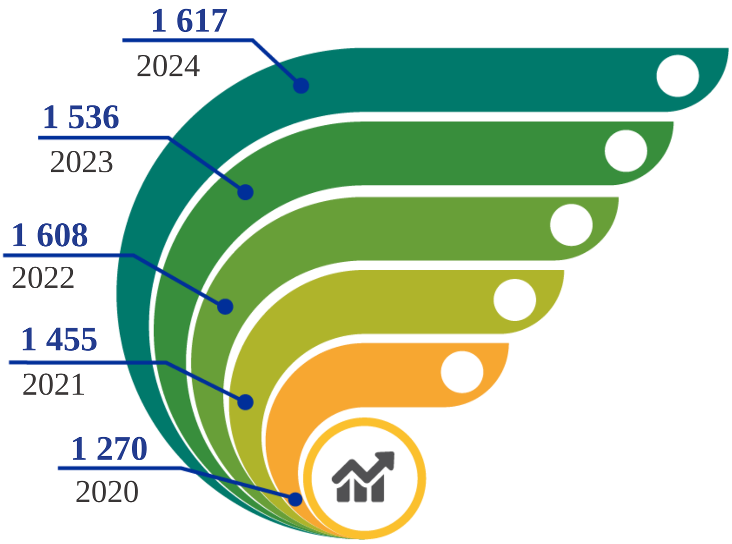

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2020- yilning mos davriga nisbatan 127,3 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 14,0 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 86,0 foiz ulushini tashkil etdi.

227 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

1 390 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar toʻgʻrisida maʼlumotlar

2024- yil 1- iyun holatiga koʻra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	116
Xiva sh.	36
Xonqa t.	31
Urganch t.	31
Qoʻshkoʻpir t.	29
Yangiariq t.	24
Shovot t.	21
Xiva t.	20
Bogʻot t.	15
Gurlan t.	13
Hazorasp t.	10
Yangibozor t.	11
Tuproqqalʼa t.	5

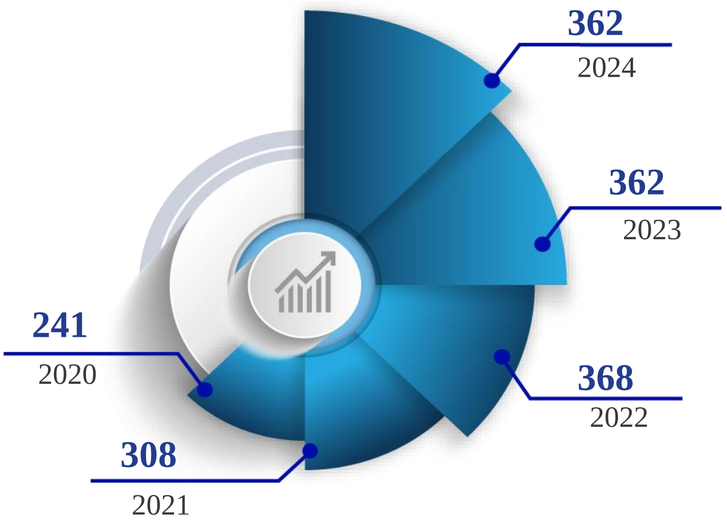

2024- yil 1- iyun holatiga koʻra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yoʻnalishlarida faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 26,0 foizini tashkil etib, oʻsish surʼati 2023- yilning mos davriga nisbatan 119,0 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish boʻyicha faoliyat va telekoʻrsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yoʻnalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 26,5 foizini tashkil etib, oʻsish surʼati 2023- yilning mos davriga nisbatan 76,8 foizni tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati koʻrsatish yoʻnalishlarida esa korxonalar soni axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 47,5 foizini tashkil etib, oʻsish surʼati 108,9 foizni tashkil etdi.

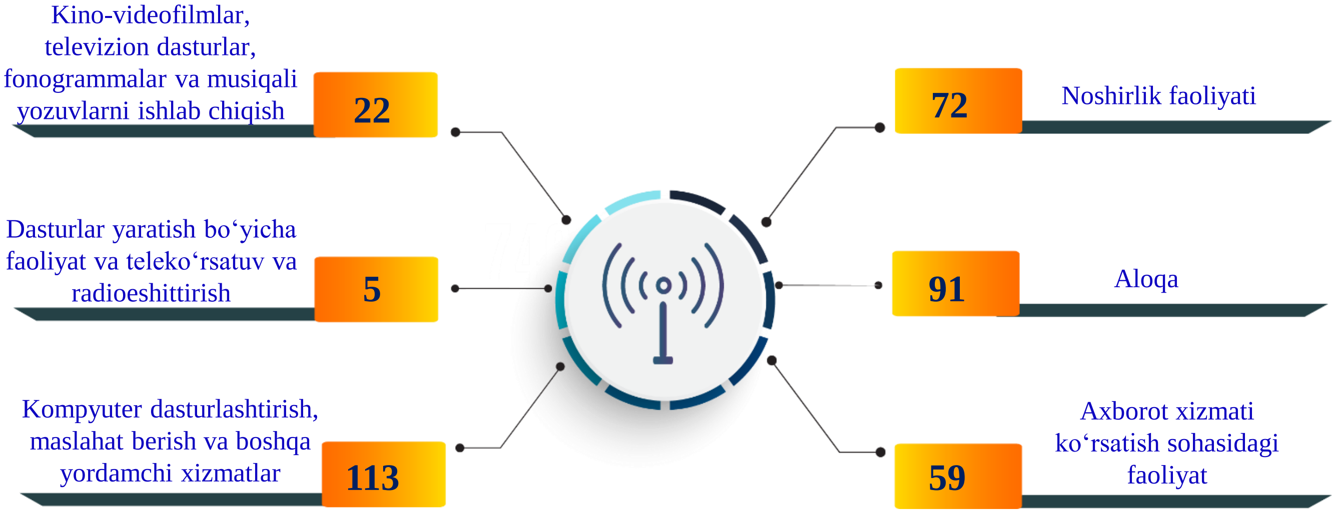

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	204
Xonqa t.	51
Xiva sh.	50
Urganch t.	45
Gurlan t.	41
Hazorasp t.	37
Shovot t.	33
Qo‘shko‘pir t.	32
Xiva t.	30
Bog‘ot t.	22
Yangiariq t.	21
Yangibozor t.	20
Tuproqqal‘a t.	9

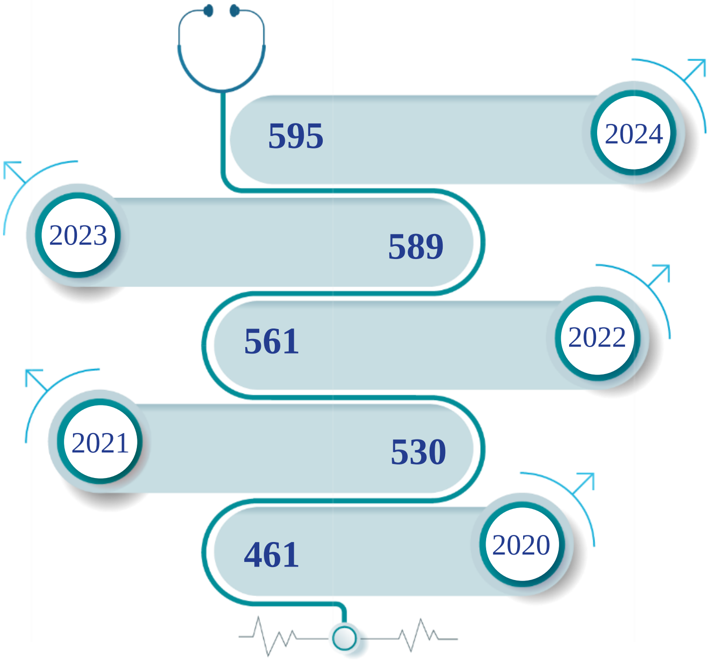

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi, ya’ni 520 tasi yoki 87,4 foiz ulushi kichik tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga 94,6 foiz korxonalar to‘g‘ri kelib, o‘sish sur’ati 2023- yilning mos davriga nisbatan 101,6 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 3,0 foizni tashkil etib, o‘sish sur’ati 75,0 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 2,4 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 127,3 foizni tashkil etdi.

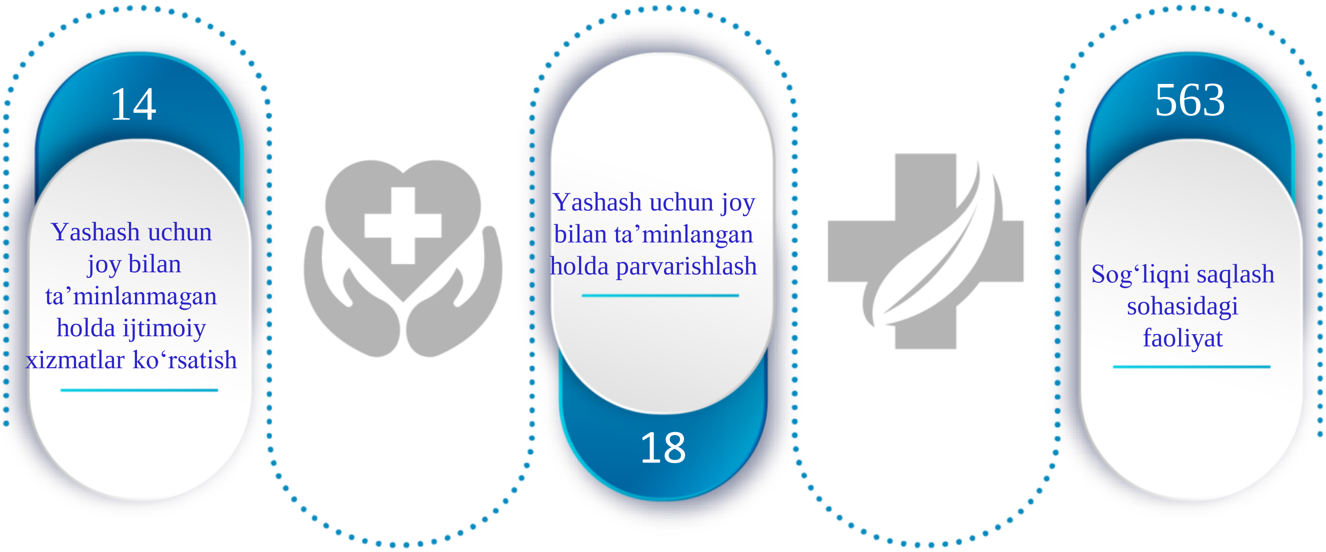

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	212
Hazorasp t.	158
Xonqa t.	112
Urganch t.	109
Bog‘ot t.	77
Shovot t	58
Qo‘shko‘pir t.	58
Xiva sh.	55
Xiva t.	48
Gurlan t.	47
Yangiariq t.	27
Yangibozor t.	21
Tuproqqal’a t.	17

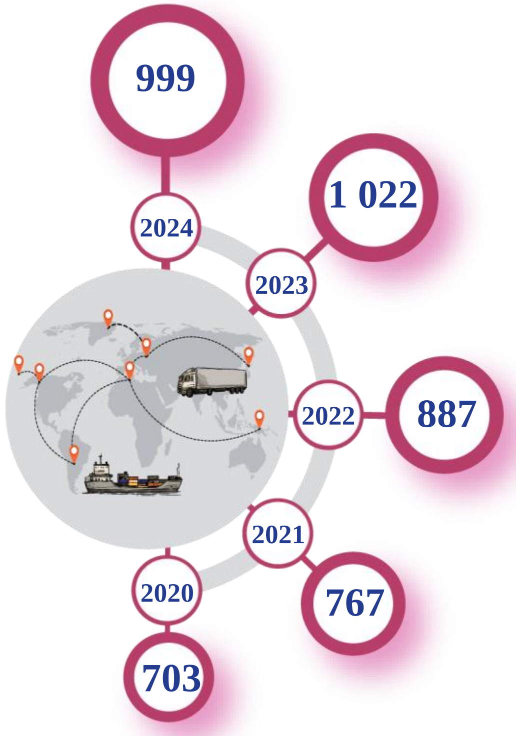

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni jami viloyatdagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 3,8 foizni tashkil etdi.

O‘tgan yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

- quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o‘sish sur’ati 100,0 foizni;
- ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining o‘sish sur’ati 90,7 foizni;
- pochta va kuryerlik yo‘nalishi 116,7 foizni;
- havo transporti yo‘nalishida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni 60,0 foizni tashkil etdi.

Havo transporti	Pochta va kuryerlik	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport	Quruqlikdagi va quvur transporti
6	14	204	775

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Tadbirkorlik subyektlari soni **Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi**

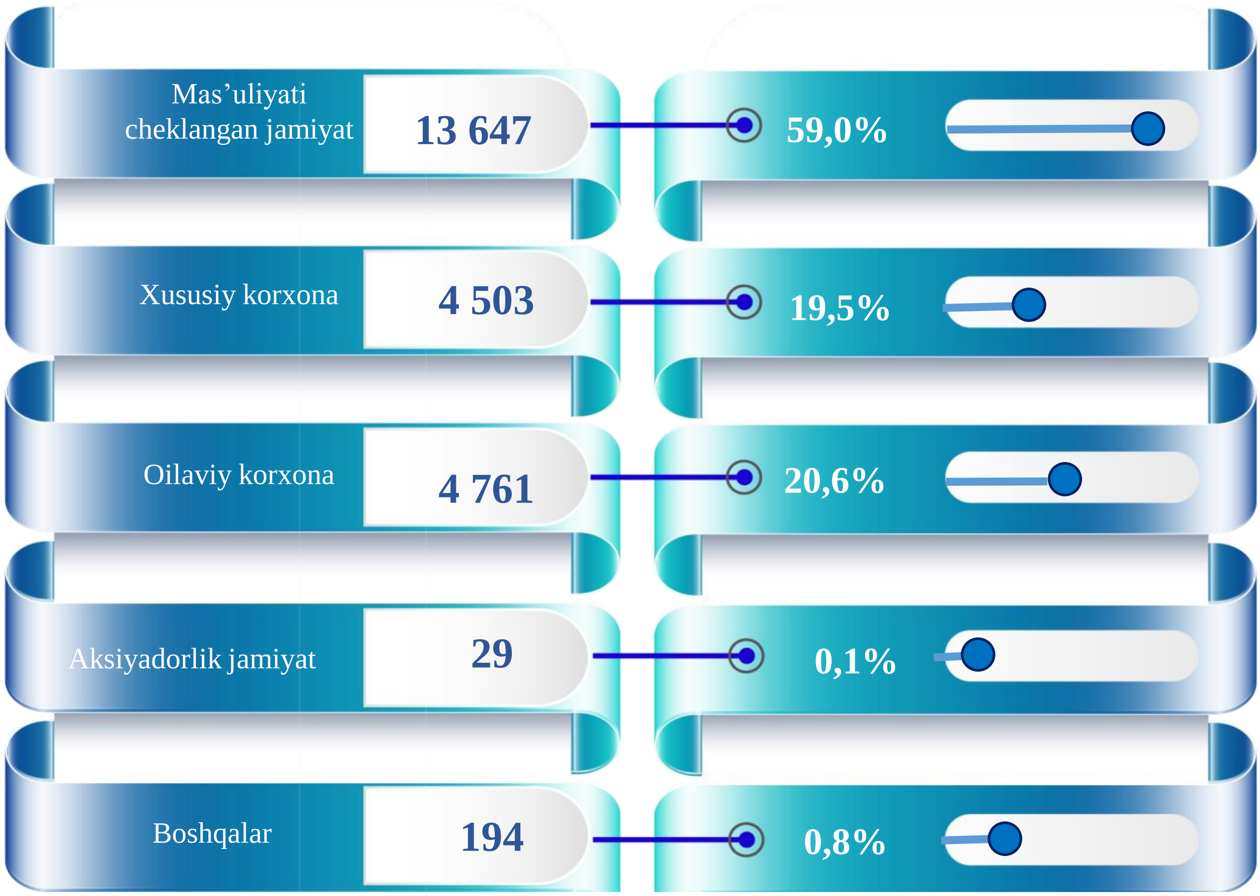

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar to'g'risida ma'lumot

2024- yil yanvar-may oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

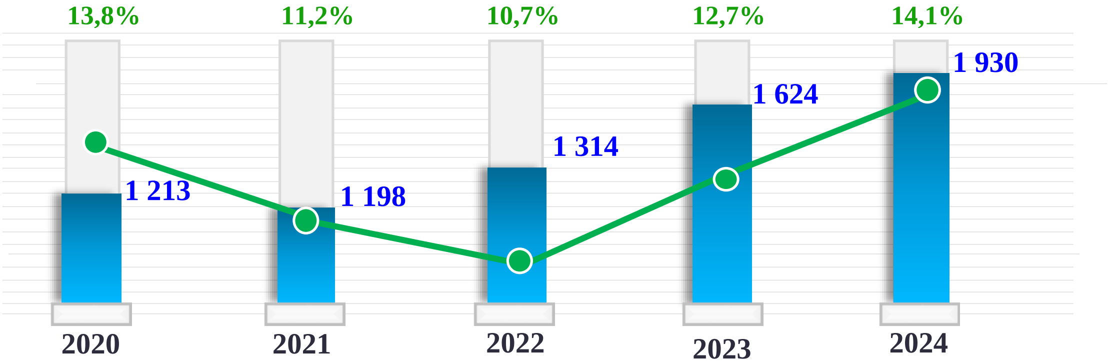

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

345
18,2%

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

375
20,5%

Sanoat

91
7,4%

Qurilish

684
13,1%

Savdo

80
9,5%

Tashish va saqlash

86
17,7%

Yashash va ovqatlanish

64
26,4%

Axborot va aloqa

19
7,4%

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

186
11,4%

Boshqa turlar

Mas'uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta'sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta'sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo'lingan xo'jalik jamiyati hisoblanadi. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo'yicha javobgar bo'lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zararlar uchun o'zlari qo'shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo'ladilar. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning o'z hissasini to'la qo'shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo'yicha har bir ishtirokchi hissasining to'lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	265	Xiva sh.	136
Yangiariq t.	196	Qo'shko'pir t.	132
Gurlan t.	192	Shovot t.	126
Hazorasp t.	186	Yangibozor t.	92
Urganch t.	164	Xonqa t.	84
Bog'ot t.	163	Tuproqqal'a t.	56
Xiva t.	138		

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

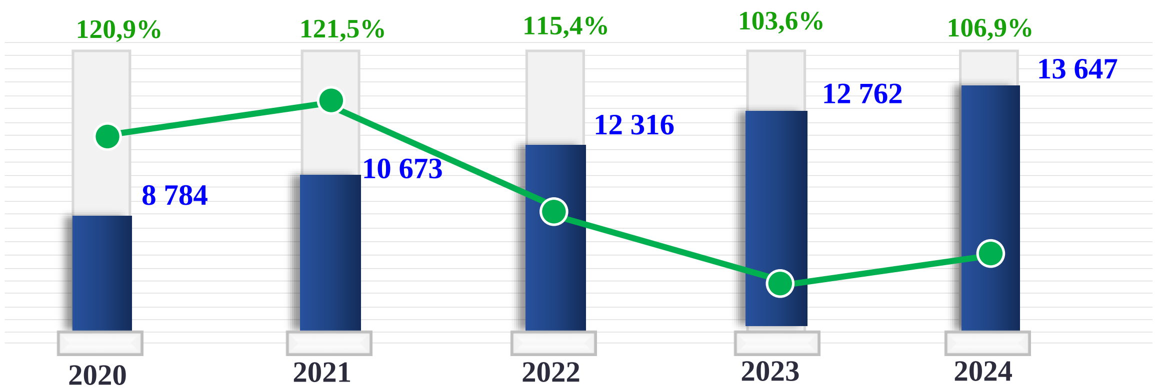

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

1 892

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 831

Sanoat

1 235

Qurilish

5 227

Savdo

842

Tashish va saqlash

486

Yashash va ovqatlanish

242

Axborot va aloqa

257

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

1 635

Boshqa turlar

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan 23 134 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 13 647 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar hissasiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Sohalar kesimida o‘sish sur’atlarining tahlili shuni ko‘rsatdiki, eng yuqori ko‘rsatkich yashash va ovqatlanishda – 123,0 foiz, savdoda – 112,8 foiz, sanoatda – 104,9 foiz, axborot va aloqada – 102,1 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlarda – 100,4 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	2 631	Xiva t.	953
Urganch t.	1 383	Bog‘ot t.	945
Hazorasp t.	1 163	Xonqa t.	791
Gurlan t.	1 126	Shovot t.	711
Qo‘shko‘pir t.	1 043	Tuproqqal’a t.	514
Xiva sh.	1 010	Yangibozor t.	419
Yangiariq t.	958		

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil yanvar-may oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

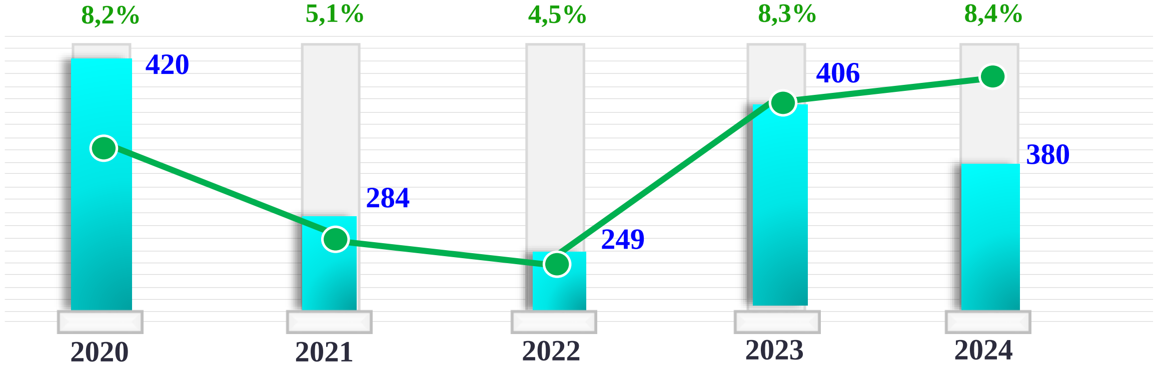

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

72
24,7%

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

137
16,9%

Sanoat

4
1,3%

Qurilish

89
4,7%

Savdo

9
8,7%

Tashish va saqlash

18
5,9%

Yashash va ovqatlanish

6
8,7%

Axborot va aloqa

6
3,4%

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

39
6,8%

Boshqa turlar

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

Hududlar kesimida

Shovot t.	111	Gurlan t.	12
Xonqa t.	75	Qo‘shko‘pir t.	10
Urganch sh.	67	Yangiariq t.	5
Yangibozor t.	36	Xiva t.	4
Bog’ot t.	34	Xiva sh.	3
Urganch t.	20	Hazorasp t.	3

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

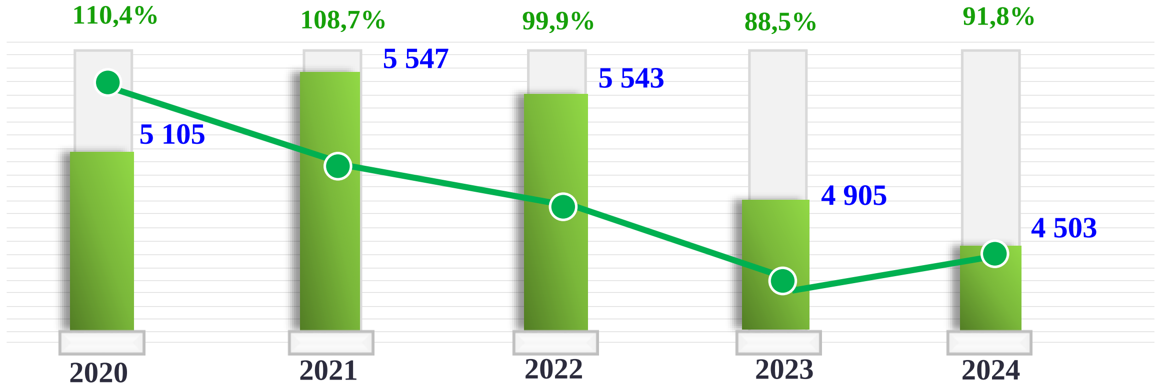

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar soni 2024- yil 1- iyun holatiga 4 503 tani tashkil etdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 41,7 foiz, sanoat – 18,0 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 6,7 foiz, qurilish – 6,6 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 6,5 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 4,0 foiz, tashish va saqlash – 2,3 foiz, axborot va aloqa – 1,5 foiz, boshqa turlari – 12,7 foiz.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	1 118	Bog‘ot t.	232
Xonqa t.	529	Xiva sh.	224
Urganch t.	526	Xiva t.	207
Shovot t.	507	Hazorasp t.	84
Yangibozor t.	364	Yangiariq t.	81
Gurlan t.	309	Tuproqqal’a t.	27
Qo‘shko‘pir t.	295		

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil yanvar-may oylarida, birlikda

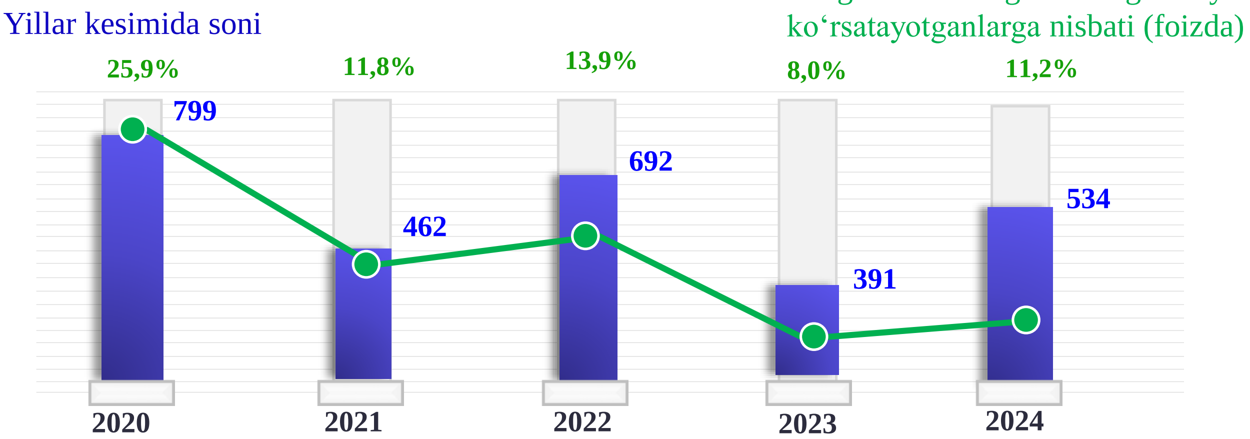

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

69
19,7%

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

188
16,2%

Sanoat

4
9,5%

Qurilish

161
8,5%

Savdo

4
8,3%

Tashish va saqlash

68
8,4%

Yashash va ovqatlanish

7
20,6%

Axborot va aloqa

5
6,3%

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

28
7,9%

Boshqa turlar

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

Hududlar kesimida

Yangiariq t.	81	Qo‘shko‘pir t.	39
Urganch t	69	Xonqa t.	36
Bog‘ot t.	54	Yangibozor t.	27
Xiva t.	49	Hazorasp t.	23
Xiva sh.	47	Gurlan t.	13
Urganch sh.	45	Tuproqqal’a t.	7
Shovot t.	44		

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

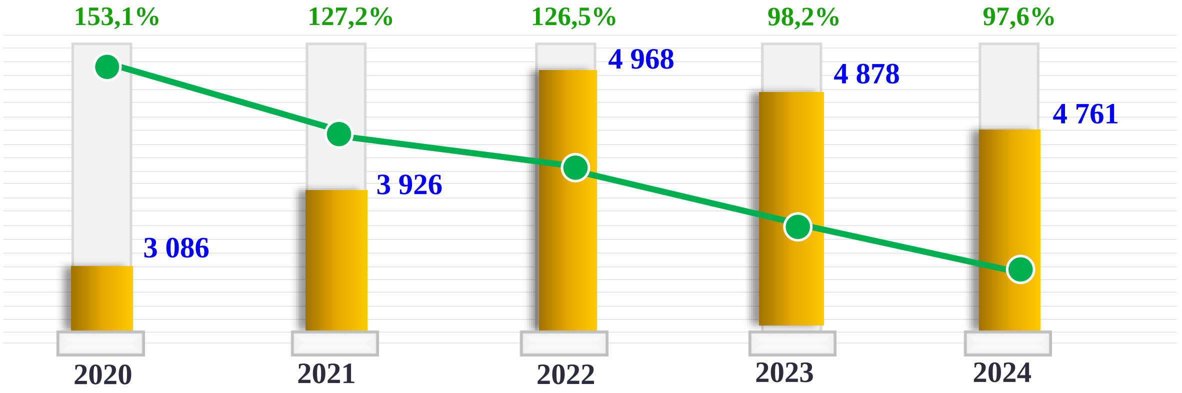

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra 2020- yilning mos davriga nisbatan 1 675 taga ko‘paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi: savdoda – 870 tadan 1 884 taga (o‘sish 1 014 taga), sanoatda – 807 tadan 1 157 taga (o‘sish 350 taga), yashash va ovqatlanishda – 662 tadan 812 taga (o‘sish 150 taga) korxonalar sonining o‘shishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Urganch t	616	Yangiariq t.	360
Urganch sh.	607	Shovot t.	328
Xiva sh.	530	Yangibozor t.	273
Xonqa t.	479	Hazorasp t.	139
Qo‘shko‘pir t.	439	Gurlan t.	93
Bog‘ot t.	427	Tuproqqal’a t.	51
Xiva t.	419		

Faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni | Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

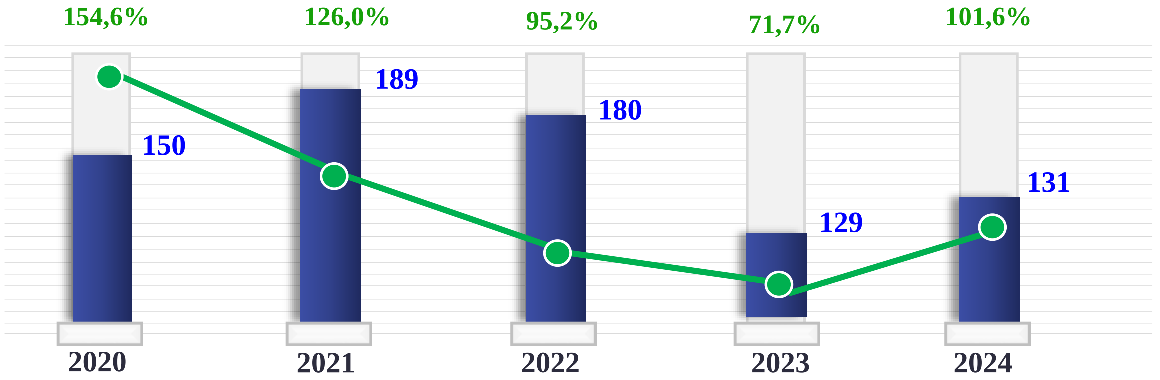

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

11

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

38

Sanoat

13

Qurilish

37

Savdo

4

Tashish va saqlash

8

Yashash va ovqatlanish

2

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

18

Boshqa turlar

Yetakchi o‘rinni 131 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Turkiya Respublikasi egallagan. Bu viloyatda chet el investitsiyasi ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 23,7 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, Xorazm viloyatiga o‘z kapitalini kiritayotgan Rossiya Federatsiyasi (ulushi 22,9), Turkmaniston (ulushi 19,1 foiz), Xitoy (ulushi 9,9 foiz) va Qirg‘iziston Respublikasi (ulushi 3,8 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	52	Qo‘shko‘pir t.	6
Urganch t.	14	Yangibozor t.	5
Xonqa t.	9	Bog‘ot t.	5
Xiva t.	8	Yangiariq t.	4
Xiva sh.	7	Shovot t.	4
Gurlan t.	7	Hazorasp t.	3
Tuproqqal’a t.	7		

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatining asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, chet el investitsiyasi ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 63 tasi qo‘shma korxonalar, 68 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko'rsatayotgan chet el va qo'shma korxonalar soni to'g'risida ma'lumot

2024- yil 1- iyun holatiga ko'ra, birlikda

chet el korxonalar		qo'shma korxonalar
29	Urganch sh.	23
3	Xiva sh.	4
2	Bog'ot t.	3
3	Gurlan t.	4
4	Qo'shko'pir t.	2
10	Urganch t.	4
2	Hazorasp t.	1
3	Tuproqqal'a t.	4
5	Xonqa t.	4
2	Xiva t.	6
1	Shovot t.	3
2	Yangiariq t.	2
2	Yangibozor t.	3

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan qo‘shma va chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda

	chet el korxonalar	qo‘shma korxonalar
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	5	6
Sanoat	16	22
Qurilish	7	6
Savdo	22	15
Tashish va saqlash	2	2
Yashash va ovqatlanish	5	3
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	0	2
Axborot va aloqa	0	0
Boshqa turlar	11	7

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, chet el investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reyestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reyestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- sentabrdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Chet el ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya Vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2024- yil 1- iyun holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: (62) 22-4-65-11